

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

30 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Vitalie Russu în numele inculpatului Rîjih Nicolae, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Căușeni, sediul Central din 14 iunie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Rîjih Nicolae xxxx, născut la xx xxxx xxxx, originar și domiciliat în xxxx xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.08.2016 – 14.06.2019;

Instanța de apel: 17.07.2019 – 28.10.2019;

Instanța de recurs: 18.12.2019 – 30.09.2020.

Asupra admisibilității recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Căușeni, sediul Central din 14 iunie 2019, Rîjih Nicolae a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal la 2 ani închisoare;

- în baza art.27, 171 alin.(1) Cod penal la 3 ani închisoare.

În baza art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Rîjih Nicolae i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani 2 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Railean Natalia a fost admisă parțial.

S-a încasat în beneficiul lui Railean Natalia din contul lui Rîjih Nicolae, suma de 26 550 lei, care include, repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune în mărime de 1 550 lei, a prejudiciului moral în mărime de 20 000 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în

mărime de 5 000 de lei.

În rest, acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, la data de 01.06.2016, aproximativ la ora 02.40, fiind în stare de ebrietate, Rîjîh Nicolae, aflându-se în satul xxxx, fiind în stare de ebrietate, urmând scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, a pătruns în domiciliul lui Railean Natalia, situat în satul xxxx r-nul xxxx de unde pe ascuns a sustras un laptop de model „Samsung” la prețul de 6 000 lei, cauzându-i pătimatei un prejudiciu material considerabil.

Tot el, Rîjîh Nicolae, la data de 01.06.2016, aproximativ la ora 02.40, aflându-se în domiciliul cet. Railean Natalia, din satul xxxx r-nul xxxx, cu scopul întreținerii unui raport sexual și în scopul înfrângerii rezistenței opuse de către ultima, a aplicat acesteia multiple lovituri de palme și pumn peste corp, în special, în regiunea capului, cauzându-i conform Raportului de expertiză medico-legală nr.161/D din 14.06.2016, edem al țesuturilor moi a capului, excoriație a membrului inferior, care se califică ca vătămare corporală neînsemnată. Rîjîh Nicolae nu și-a dus intenția până la capăt, din motive independente de voința sa și anume, fiica victimei în vârstă de trei ani, care dormea în același pat cu aceasta, s-a trezit, început să plângă, iar Railean Natalia i-a spus că moare.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia a declarat apel avocatul Vitalie Russu în numele inculpatului Rîjîh Nicolae, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul să fie achitat.

În motivarea apelului avocatul a invocat că probe prezentate de către partea acuzării nu dovedesc vinovăția inculpatului, nu au fost prezentate probe concludente care ar putea fi puse la baza sentinței de condamnare.

Declarațiile depuse de partea vătămată Railean Natalia, apărarea le consideră neobiective, deoarece la fiecare etapă a procesului penal a depus declarații contradictorii, ducând instanța în eroare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2019, a fost respins apelul declarat, ca nefondat, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Rîjîh Nicolae de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art.186 alin.(2) lit. c), d), 27, 171 alin.(1) Cod penal.

Verificând argumentele invocate în apelul părții apărării, instanța a ajuns la concluzia că acestea sunt nefondate fiind combătute de probele anexate și circumstanțele stabilite în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond, verificate în cadrul procedurii de examinare a apelului.

De asemenea, instanța de apel întemeiat a apreciat critic declarațiile inculpatului, considerându-le neveridice și date cu scopul evitării răspunderii penale, or, acestea se contrazic prin întregul sistem de probe cercetate, care combat în întregime versiunea inculpatului, și anume declarațiile părții vătămate, coroborare cu probele materiale.

Cu referire la motivele invocate de partea apărării, precum că prima instanță a adoptat

soluția incorectă de condamnare a inculpatului Rîjih Nicolae, or, acesta urma să fie achitat de sub învinuirea adusă, instanța de apel a constatat că prima instanță nu a comis careva erori de fapt care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea acțiunilor infracționale.

Instanța de apel a considerat că aceste afirmații ale avocatului reprezintă opinia subiectivă a părții apărării, or, prima instanță în sentința corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.186 alin.(2) lit. c), d) și 27-171 alin.(1) Cod penal, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în comiterea faptelor și prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunilor incriminate.

Instanța de apel a menționat că nu există careva temei legal de a pune la îndoială probele prezentate de către acuzare, dat fiind faptul că ele întocmai coroborează cu materialele dosarului din cauza admisibilității acestora, iar conținutul fiecărei din aceste probe confirmă cu certitudine vina inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.186 alin.(2) lit. c), d) și 27-171 alin.(1) Cod penal.

Prin justificarea probelor cercetate, instanța de apel a considerat dovedită cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate.

Examinând probatorul administrat, instanța de apel, a considerat dovedită în afara dublilor rezonabile vina inculpatului Rîjih Nicolae, prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum ar fi: - declarațiile părții vătămate Railean Natalia, declarațiile martorilor Țaran Mihail, Țaran Claudia, Cucuș Petru, Mereuță Ion.

Totodată vina inculpatului se mai dovedește prin probele materiale anexate la dosarul penal: plângerea părții vătămate Railean Natalia din 01.06.2016, conform căreia, aceasta a denunțat organului de poliție despre faptul că o persoană necunoscută la data de 01.06.2016 ora 02.30, a pătruns în domiciliul ei, intenționând să întrețină cu ea un raport sexual forțat, dar din motive independente de voința lui nu a fost atins scopul, iar ulterior, a sustras pe ascuns un laptop model „Samsung”, fiindu-i astfel cauzate suferințe psihice și prejudiciu material.(f.d.8, vol. I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 01.06.2016, conform căruia, obiect al cercetării a fost domiciliul lui Rîjih Nicolae, unde într-un sac cu coji de răsărită amplasat în saraiul din adiacența domiciliului într-un pachet de culoare albastru-deschis combinat cu roșu din polietilenă, a fost depistat un laptop de model „Samsung” de culoare neagră combinat cu sur (f.d.14-16, vol. I); ordonanța de recunoaștere a corpului delict din 01.06.2016, prin care a fost recunoscut ca corp delict la prezenta cauză penală, laptopul ridicat de la domiciliul lui Rîjih Nicolae (f.d.18, vol. I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 01.06.2016 (f.d.19-21, vol. I); procesul-verbal de ridicare de la inculpatul Rîjih Nicoale a galoșilor din cauciuc și o pereche de blugi, murdare de glod (f.d.23-25, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr.161/D din 14.07.2016, conform căruia, la Railean

Natalia s-a depistat edem țesuturilor moi a capului, excoriație a membrului infern care au fost produse prin acțiunea traumatică cu corp(uri) contondent(e) sau de la lovirea de aceasta (acestea), posibil în timpul și circumstanțele indicate, și se califică ca vătămare corporală neînsemnată. Leziunile descrise nu sunt caracteristice raportului sexual forțat, deoarece pot apărea și în alte circumstanțe, decât cele prezentate (f.d.68, vol. I); raportul de expertiză psihiatrică-legală ambulatorie nr.746 a-2016 din 18.08.2016, Rîjiih Nicolae de maladii psihice cronice nu suferă, dar prezintă diagnoza „Retardare mentală ușoară”. În perioada comiterii infracțiunii ce i se impută, expertizatul careva tulburări psihice de intensitate psihotică nu a manifestat, se afla doar în stare de beție voluntară acută amnestică fără simptomatice psihotică, însă care nu-l priva de capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale, putea acționa cu discernământ. Deci, Rîjiih Nicolae, în cazul în care pe parcursul anchetei și în instanță va fi probată vinovăția, poate fi recunoscut responsabil de fapta de fapta ce i se impută. În prezent Rîjiih Nicolae tulburări cu semnificație psihiatrică legală nu depistează, tratament prin constrângere nu necesită, nu prezintă pericol pentru societate, poate fi spus anchetei penale și purta răspundere penală, este apt de a conștientiza sensul și efectele unei eventuale pedepse penale (f.d.74-76, vol. I).

Prin urmare, instanța de apel, audiind participanții la proces, verificând prin prisma art.101 Cod de procedură penală probele administrate la etapa de urmărire penală, cercetare judecătorească în prima instanță și verificate în instanța de apel, a constatat că instanța de fond a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului încadrarea juridică corespunzătoare, și anume comiterea de către Rîjiih Nicolae a infracțiunilor prevăzute art.art.186 alin.(2) lit. c), d) și 27-171 alin.(1) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că, declarațiile inculpatului Rîjiih Nicolae privind nevinovăția lui în comiterea faptei penale incriminate se combate prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume prin declarațiile părții vătămate și a martorilor nominalizați supra și probele scrise cercetate în ședința de judecată. Aceste probe coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate.

În sensul dat, instanța de apel a notat de referință la alegațiile apelantului, precum că instanța de fond ar fi ignorat declarațiile inculpatului Rîjiih Nicolae, că aceasta nu corespunde realității, în contextul în care instanța de fond a dat analiza corespunzătoare declarațiilor inculpatului în raport cu toate probele administrate și în cele din urmă le-a reținut în context și în cele din urmă le-a admis parțial, însă dat fiind faptul că aceste declarații sunt combătute de probatoriul administrat, nemijlocit relatările părții vătămate cât și ale martorilor, precum și prin raportul de expertiză medico-legală efectuat la caz.

Instanța de apel a ajuns la ferma convingere că la capitolul încadrării juridice a acțiunilor inculpatului, careva încălcări nu au fost identificat, iar în acest sens instanța de fond corect a apreciat starea de fapt, și just a conchis asupra existenței în acțiunile lui Rîjiih Nicolae a elementelor infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit. c), d) și 27-171 alin.(1) Cod penal.

Urmare a celor relatate concluzia care se rezumă este doar una, că argumentele apelantului ce țin de nevinovăția inculpatului Rîjiih Nicolae, nu sunt întemeiate.

La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel analizând circumstanțele cauzei, a consideră justificată soluția primei instanțe privind stabilirea categoriei și termenului

pedepsei inculpatului, instanța a ținut cont de prevederile art.7, 61, 75 Cod penal și anume de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

Instanța de apel a consideră că acțiunea civilă înaintată în cauză este întemeiată și justificată parțial, iar soluția instanței de fond este una justificată, fiind dispusă spre încasare din contul inculpatului Rîjih Nicolae a prejudiciului material în sumă de 1 550 lei, a prejudiciului moral în mărime de 20 000 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5 000 de lei, respingând restul cerințelor ca fiind neîntemeiate.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs de către avocatul Vitalie Russu în numele inculpatului Rîjih Nicolae, care fără a invoca vreun temei pentru recurs din cele prevăzute la art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Rîjih Nicolae să fie achitat.

În motivarea recursului declarat a menționat că, instanțele inferioare nu au elucidat pe deplin circumstanțele cauzei și nu au dat o apreciere corectă probelor, acestea fiind bazate doar pe presupuneri, atât la etapa urmăririi penale cât și în cadrul examinării cauzei în instanța de fond și apel nu au fost acumulate probe pertinente și directe care ar demonstra vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunilor imputate.

Apărarea subliniază, că instanța de apel a menținut soluția de condamnare adoptată de către prima instanță în privința inculpatului, fără o apreciere corespunzătoare în parte a probelor administrate la caz și fără oferirea răspunsurilor asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, instanța de apel nu a judecat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând în cele din urmă o soluție insuficient motivată în raport cu argumentele apelantului și circumstanțele cauzei.

În urma cercetării probelor sub toate aspectele vinovăția lui Rîjih Nicolae în săvârșirea infracțiunilor ce i se incriminează nu s-a confirmat.

Atât organul de urmărire penală, cât și instanțele de judecată au pus la baza învinuirii lui Rîjih Nicolae probe contradictorii, în mare măsură pe declarațiile părții vătămate care nu coroborează cu nici o altă probă dobândită în prezenta cauză penală, iar la fiecare etapă a procesului penal a depus declarații contradictorii și n-au arătat vinovăția lui Rîjih Nicolae în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.186 alin.(2) lit. c), d) și 27-171 alin.(1) Cod penal.

Sustine apărarea, că instanța de apel s-a limitat la enumerarea probelor și aprecierea acestora cu unele fraze de ordin general, însă o analiză separată a fiecărei probe atât a învinuirii cât și a părții apărării, nu a fost efectuată.

În context, recursul este axat pe aceleași afirmații, care au fost invocate în apel.

6. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsite de temeiuri legale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de

apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului declarat se constată că recurentul nu invocă nici un temei de drept, exprimând convingerea că, instanța de apel greșit a ajuns la concluzia în ce privește condamnarea inculpatului Rîjih Nicolae în baza art.art.186 alin.(2) lit. c), d) și 27-171 alin.(1) Cod penal, considerând că lipsesc probe certe ce ar confirma vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate, astfel se întrevede temeiul pentru recurs prevăzut de art.427 pct.8) Cod de procedură penală, însă Colegiul penal consideră că acest temei nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent, deoarece acest temei este prezent atunci când instanța ce a judecat cauza a comis în această parte o eroare de drept, cum ar fi situația prin care în hotărârea judecătorească s-a făcut referire la săvârșirea infracțiunii, dar nu au fost stabilite faptele sau împrejurările de fapt care corespund elementelor constitutive ale infracțiunii respective, însă, reieșind din alegațiile recurentului, acesta nu este de acord cu încadrarea acțiunilor în baza art.art.186 alin.(2) lit. c), d) și 27-171 alin.(1) Cod penal, considerând că lipsesc probe ce ar confirma vinovăția lui Rîjih Nicolae.

Colegiul penal analizând argumentele recurentului, în coraport cu materialele cauzei și decizia recurată, ajunge la concluzia că probele acumulate și examinate de instanța de apel au fost apreciate potrivit prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, just ajungând la concluzia că inculpatul Rîjih Nicolae a comis infracțiunile prevăzute de art.art.186 alin.(2) lit. c), d) și 27-171 alin.(1) Cod penal.

Astfel, Colegiul penal menționează că, judecând apelul apărării, respectând prevederile art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, fiind cercetate suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel corect a ajuns la concluzia enunțată la pct.4.1 din prezenta decizie, stabilind totodată că, vinovăția inculpatului a fost dovedită pe deplin prin probele prezentate, care demonstrează vinovăția inculpatului Rîjih Nicolae în afara oricărui dubiu rezonabil, iar careva încălcări de procedură, sau încălcări a drepturilor și intereselor inculpatului, nu au fost depistate.

De asemenea, instanța de recurs consideră necesar a menționa că, potrivit prevederilor art.art.27, 414 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei, așa cum propune recurentul, este o competență și prerogativă legală a instanțelor și aceasta nu constituie un temei de drept

separat din numărul celor incluse în art.427 Cod de procedură penală. Astfel, invocarea acestei chestiuni drept temei de casare în recursul ordinar este lipsită de suport legal.

Mai mult, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de 9 Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la examinarea recursului în speță, nu și-a găsit confirmare prezența erorii de drept prevăzută de art.427 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală.

Reieșind din circumstanțele indicate, instanța de recurs nu constată prezența unor erori de drept ce ar genera casarea deciziei instanței de apel sub aspectul invocat, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate de instanța de apel, impunându-se în consecință declararea inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Vitalie Russu în numele inculpatului Rîjih Nicolae, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2019, în cauza penală privindu-l pe *Rîjih Nicolae xxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 29 octombrie 2020.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac